

Vechiul și noul legământ

„Face parte Adunarea din noul legământ?” (Luca 22.20) și: „În ce măsură a fost Pavel un slujitor al noului legământ?” (2 Corinteni 3.6) — aceste două întrebări, puse de un cititor de lungă durată al revistei „Botschafter”, au preocupat deja de multe ori atenția generală și merită să le acordăm câteva momente din atenția noastră.

„Vechiul” sau „întâiul” legământ se baza pe obligații legaliste. După ce Moise a citit poporului cartea legământului cu cuvintele solemne ale DOMNULUI: „**Dacă** veți asculta de glasul Meu cu adevărat și veți păzi legământul Meu, veți fi comoara Mea deosebită etc.”, ei au răspuns: „Tot ce a zis DOMNUL vom face”. Apoi Moise a luat sângele jertfei aduse pentru pecetluirea legământului, l-a stropit peste popor și a spus: „Iată sângele legământului pe care l-a făcut DOMNUL cu voi, *potrivit tuturor acestor cuvinte*” (Exodul 19.5-8; 24.7,8; compară cu Evrei 9.18 și versetele următoare).

Acest legământ era deci întemeiat pe ascultarea omului. „*Dacă* voi etc.”, a spus Dumnezeu. Din aceasta rezulta de la început caracterul său deficitar, ba chiar lipsa totală de speranță. Era imposibil să se construiască pe un astfel de fundament o relație pașnică între om și Dumnezeu, o relație durabilă între Sfântul și creatura păcătoasă și căzută. Desigur, după cum am auzit, s-a vărsat sânge la consacrarea acestui legământ, dar era doar sânge de taur și de țap, care nu putea niciodată să șteargă păcatele. Sigur că a avut loc și moartea, dar nu a fost moartea unui om sfânt, a unui mântuitor desăvârșit, care să poată lua asupra sa responsabilitatea celui vinovat și, după ce și-a îndeplinit lucrarea, să-l poată transfera într-o poziție cerească cu totul nouă. Sângele vechiului legământ nu a pecetluit decât responsabilitatea omului de a „*face și asculta de toate cuvintele lui Dumnezeu*”.

Binecuvântările vechiului legământ depindeau, așadar, de ascultarea omului, iar temelia lor era sângele de tauri și țapi, jertfit de un mijlocitor viu. Noul legământ, dimpotrivă, se bazează pe *moartea Mijlocitorului Însuși* și pe *ascultarea Lui* până la moarte, da, până la moartea pe cruce; *sângele lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu*, îi servește ca bază de har neclintită și etern sigură. Vechiul legământ *promitea* binecuvântări, *dacă* omul împlinea poruncile lui Dumnezeu; noul legământ *aduce* binecuvântări, și anume binecuvântări care nu se bazează pe niciun fel de condiții impuse omului, ci izvorăsc exclusiv din nemărginirea lui Dumnezeu, din hotărârile harului Său.

Vechiul legământ de pe muntele Sinai a fost încheiat cu poporul Israel. Acum, se poate presupune că noul legământ a fost încheiat cu *noi*, creștinii. Dar nu este așa, ci noul legământ este, de asemenea, în legătură cu poporul Israel, dar va fi încheiat cu acesta abia la sfârșitul zilelor. Așadar, noul legământ nu a fost încă încheiat. Acest fapt este adesea trecut cu vederea, deși Scriptura, atât în Vechiul Testament cât și în Noul Testament, vorbește despre el într-un mod care nu poate fi interpretat greșit. „Iată, vin zile», zice Domnul, «când voi încheia un legământ nou *cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda*: nu ca legământul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua când i-am luat de mână ca să-i scot din țara Egiptului, legământ al Meu, pe care *ei* l-au rupt, deși Eu le eram soț», zice Domnul. «Pentru că acesta este legământul pe care-l voi încheia *cu casa lui Israel* după zilele acelea», etc.” (Ieremia 31.31-33). Acest pasaj este citat de autorul Epistolei către Evrei în capitolul 8, cu o modificare semnificativă sau o formulare mai precisă a textului: „Iată, vin zile», zice Domnul, «în care voi încheia, *pentru*

casa lui Israel și *pentru casa* lui Iuda, un nou legământ»”, și apoi: „Acesta este legământul pe care-l voi face *casei* (nu: *cu casa*) lui Israel etc.” (Evrei 8.8,10; compară cu Evrei 10.16).

Noul legământ va fi încheiat pe baza harului necondiționat: „Pentru că le voi *ierta* nelegiuirea și *nu-Mi voi mai aminti* de păcatul lor” (Ieremia 31.34). Deci, de fapt, este doar unilateral, adică una dintre cele două părți își asumă *toate* obligațiile, iar cealaltă nu își asumă niciuna, ci doar *primește*. De aceea nu se poate vorbi despre un legământ încheiat *în comun*, despre o înțelegere *reciprocă*; legământul este încheiat *cu privire la* ambele case ale lui Israel sau este *făcut de Dumnezeu* celor două case. Totul este har și trebuie să fie har, dacă se dorește ca acesta să dăinuie, „harul să domnească prin dreptate spre viața eternă, prin Isus Hristos, Domnul nostru” (Romani 5.21).

Așadar, repet: noul legământ nu a fost încă *încheiat*. Baza pentru acesta a fost pregătită, temelia și pecetea lui sunt moartea lui Hristos. Dar noi savurăm deja astăzi binecuvântările lui, în timp ce efectele lui pentru Israel nu sunt încă vizibile. Zilele încheierii lui sunt încă în viitor. Vechiul legământ ne prezintă *symbolic* tot ceea ce servește ca bază pentru noul legământ, dar omul, după cum am văzut, a fost incapabil să-l respecte. Vechiul legământ a fost rupt pentru totdeauna din vina lui Israel, iar noul legământ promis de Dumnezeu constituie singura speranță pentru poporul pământesc al lui Dumnezeu, precum și pentru toți locuitorii pământului „viitor”.

Între timp, se împlinește un alt plan al lui Dumnezeu. Când Mesia a sărbătorit pentru ultima oară Paștele cu mica rămășiță din Israel, El a întrerupt toate legăturile cu această lume. De atunci, El nu a mai vrut să bea din rodul viței de vie, ci a îndreptat privirile ucenicilor Săi spre zile mai bune, în care ei urmau să fie părtași la fericirea Sa și să bea vinul bucuriei *nou* împreună cu El, și nu numai ei, ci și *mulți* alții împreună cu ei. Fără a-i denumi mai precis pe aceștia din urmă, cuvintele Domnului indică faptul că, *alături de* Israel, mulți vor avea parte de efectele și consecințele minunate ale morții Sale. Această moarte a reprezentat o ruptură completă cu trecutul, în ea au fost puse bazele noului legământ, ea a adus lui Israel și neamurilor iertarea necondiționată a păcatelor.

La sfârșitul zilelor, când Dumnezeu, amintindu-Și de darurile Sale de har și chemarea Sa, care sunt fără părere de rău, Se va întoarce din nou spre Israel și va împlini minunata promisiune din Ieremia 31.31 și versetele următoare, popoarele pământului vor savura, așa cum s-a indicat deja, binecuvântările noului legământ cu Israel. Întreg pământul va fi plin de cunoașterea DOMNULUI. În prezent, însă, Dumnezeu pune în aplicare un alt plan, chemând un alt popor, care nu are legătură cu Împăratul lui Israel, ci cu Fiul Omului glorificat, care stă la dreapta Lui. Prin Duhul Său, El adună o mireasă pentru Preaiubitul Său, „soția Mielului”. Lucrurile și relațiile *cerești* sunt revelate. Minunata „taină a lui Hristos”, ascunsă de veacuri, se dezvăluie. Din *toate* popoarele pământului, dintre iudei și dintre păgâni, prin lucrarea Duhului Sfânt se formează un trup, Adunarea (Biserica), care în curând va fi unită sus cu Capul ei, Hristosul glorificat.

Acest trup, Adunarea, *nu face parte* din noul legământ. El nu poate face parte din el, deoarece are relații cu Dumnezeu și cu Hristos cu totul diferite de cele pe care le vor avea vreodată Israel sau credincioșii din timpul sfârșitului. Fiecare mădular al acestui trup este un copil al lui Dumnezeu care, călăuzit de Duhul, poate spune „Ava, Tată!”. Ei formează *o singură* comunitate cu Hristos, „Cel întâi-născut între mulți frați”, sunt poporul ceresc al lui Dumnezeu, sunt introduși în Sfânta sfintelor de sus etc. Ei stau desigur pe *terenul* noului legământ, prin faptul că „sângele noului legământ” a fost vărsat pentru ei, dar nu se află într-o relație de legământ cu Dumnezeu, ci au parte de binecuvântări de un alt fel, mai înalte. Mijlocitorul noului legământ a intrat în Locul Preasfânt de sus ca Cel înviat, iar lucrurile cerești în sine, ale căror modele erau văzute în cele vechi, sunt acum deschise credinței. Perdeaua este ruptă și avem libertatea de a intra în Locul Preasfânt prin sângele lui Isus, pe calea nouă și vie. Acolo suntem deja

binecuvântați în și cu Hristos, acolo este partea noastră. La împlinirea efectivă a noului legământ, însă, Marele Preot, care acum este ascuns pentru Israel, Se va întoarce din Locul Preasfânt și va introduce poporul Său *de aici de jos* în binecuvântările noului legământ.

După cele spuse, nu ne va fi greu să înțelegem cuvintele Domnului în legătură cu paharul Cinei: „Acesta este sângele Meu, al noului legământ, care se varsă pentru mulți” (Matei 26.28; Marcu 14.24), sau și cele din Luca 22.20: „Acest pahar este noul legământ în sângele Meu, care se varsă pentru voi”. De acum înainte, ucenicii urmau să aibă parte de o eliberare și o mântuire mai bune, pe o bază infinit mai bună decât cea pe care le-o putea oferi vechiul legământ legalist cu condițiile sale.

În încheiere, încă un cuvânt scurt despre a doua întrebare: „În ce măsură a fost Pavel un slujitor al noului legământ?” (2 Corinteni 3.6). Răspunsul se află de fapt în ceea ce am analizat până acum împreună. Pavel și colaboratorii săi nu stăteau pe terenul vechi „*al literei*, care ucide”, ci pe cel nou „*al Duhului*, care dă viață”. Ceea ce vechiul sistem legalist nu a putut niciodată să ducă la îndeplinire era acum vestit tuturor oamenilor în Evanghelia harului. Litera moartă și ucigătoare a cedat locul *Duhului*, adică *adevăratelor* gânduri ale lui Dumnezeu, care erau ascunse în formele exterioare ale vechiului legământ. În locul slujbei „condamnării” a venit slujba „dreptății”. Deși noul legământ va fi instituit în adevăratul sens al cuvântului doar pentru cele două case ale lui Israel, principiile sale spirituale au fost deja clar scoase la lumină în creștinism, iar aceste principii au fost vestite de Pavel.

Remarcabil este și faptul că, în acest pasaj, în textul original, lipsește articolul înaintea cuvântului „legământ nou”, astfel încât se poate traduce și astfel: „cel care ne-a făcut capabili să fim „slujitori ai noului legământ”, adică cel care ne-a dat capacitatea de a sluji în această nouă rânduială a legământului, în conformitate cu sensul Duhului.

Hristos, care a murit *pentru păcatele noastre*, și noi suntem îndreptățiți prin credința în El, având pace cu Dumnezeu, stând în harul Său, având înaintea noastră gloria lui Dumnezeu – aceasta este prima parte a învățăturii din Epistola către Romani.

Hristos, care a murit *pentru păcat*, și noi, prin credință, murind împreună cu El, eliberați de stăpânirea păcatului, murind față de Lege și devenind ai Altuia, ai Celui care a înviat dintre morți, ne mai umblând „în carne”, ci „în Duh” – aceasta este a doua parte a epistolei.